

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 Jan. 1869, kl. 2 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående försäljning af den till regementsskrifvare-bostället vid Helsinge regemente Norrbyn hörande andel i laxfisket Hofdan i Ljusne elf; Gifven Stockholms Slott den 31 December 1868.

Uti ett till Kongl. Maj:t ingifvet underdånigt memorial har Chefsemetet vid Helsinge regemente anført: att ett i Ljusne elf beläget laxfiske, benämndt Hofdan, inom Söderala socken af Gefleborgs län, uti hvilket fiske regementsskrifvare-bostället Norrbyn egde en åttendedel, numera vore alldeles förfallet och låge i vägen för flottningen i omförmälda elf; att vid en den 25 Augusti 1860 förrättad syn afkastningen af detta fiske, beräknad i medeltal för tio år, uppskattats till 600 R:dr årligen, med afdrag likväl af 45 R:dr om året för så kallad vikning, äfvensom kostnaden för uppförande af nya fiskebyggnader, i stället för de förut befintliga men genom flottningen förstörda, skulle uppgå till 714 R:dr; att, enligt hvad boställshafvaren förmält, delegarne i laxfisket af bolaget för flottning i Ljusne elf fått i ersättning för de genom flottningen förstörda fiskebyggnaderna uppbära nyssnämnda belopp jemte den uppskattade afkastningen af fisket för året 1859; att Ljusne sågverksegare sedermera inköpt fisket af öfrige delegare efter ett pris af 1,500 R:dr för det hela, hvilket pris dock boställshafvaren ansett för lågt i betraktande af den förlust han årligen finge vidkännas, jemfördt med den uppskattade afkastning, som, medan fisket ännu var i godt stånd, kom bostället till godo; samt att, då boställshafvaren icke kunde bygga och underhålla boställets återstående en åttendedel, han hos Chefsemetet begärt tillstånd att försälja samma andel.

I anledning häraf och då flottningsbolaget, till hvilket öfrige delegare i fisket försålt sina andelar, icke skulle hafva för afsigt att fortfarande idka laxfiske derstädes, utan endast tillhandlat sig fisket för att, obehindradt deraf, kunna bedriva flottningen, och boställshafvaren icke torde kunna tvingas att ensam för boställets andel uppföra erforderliga byggnader, äfven om, hvilket ingalunda syntes sannolikt, sådant

vore möjligt utan att förnärma den dispositionsrätt till vattnet, som flottnings-bolaget genom köpet af öfrige delegares lotter sig förvärfvat, — har Chefsembetet för sin del i underdånighet förordat den sökta försäljningen, i hvilken hänsigt Chefsembetet, som, med afseende derpå att den för bostället kvarstående fiske-rätten under ofvan anförda omständigheter vore af ingen nytta för boställshafvaren, ansett köpeskillingen kunna sättas lägre än i förhållande till den årliga inkomst, bostället enligt uppskattning tillförene fått af fisket uppbära, föreslagit att köpeskillingen för boställets andel i fisket bestämdes till ett minimi-belopp af 500 R:dr, och att, i enlighet med grunderna i f. d. Krigskollegii cirkulär den 25 Februari 1862, den genom försäljningen inflytande köpeskillingen skulle af regementets Boställsdirektion förvaltas och genom utlåning göras fruktbarande samt den årliga räntan deraf tilldelas boställsinnehafvaren.

Arméförvaltningen och Kammarkollegium, häröfver hörde, hafva uti afgifvet gemensamt underdånigt utlåtande meddelat: att Kammarkollegium, vid verkställande af den genom Kongl. Brefven den 22 Mars 1850 och 12 Mars 1851 anbefallda reglering af Kronans fisken, genom beslut den 30 Oktober 1855 förordnat, att kronofisket Hofdan borde tills vidare såsom särskild lägenhet i jordeboken kvarstå och på sätt ditills skett disponeras; att, vid 1827 års uppskattning af arméens boställen, regements-skrifvare-bostället Norrbyns behållna årliga afkastning blifvit upptagen och fastställd till 135 R:dr Banko; samt att inkomsten af laxfisket kunde beräknas hafva i nämnda belopp ingått med 8 R:dr 36 sk. Banko, motsvarande, å 5 procent, ett kapital af 175 R:dr Banko eller 262 R:dr 50 öre Riksmünt; — tillstyrkande Arméförvaltningen och Kammarkollegium nådigt bifall till den ifrågakända försäljningen af nämnda boställes andel i kronofisket Hofdan, samt att det af Regementschefsembetet föreslagna pris, 500 R:dr R:mt, måtte fastställas såsom det minimum, hvarunder fiskeandelen icke finge försäljas.

Härefter har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Gefleborgs län, jemlikt erhållen nådig befallning, dels upplyst att, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande veterligt, något särskilt tillstånd för Ljusne elfs flottnings-bolag att rifva ifrågavarande fiskeanstalt icke blifvit meddeladt, dels ock till Oss öfverlemmat nämnda bolags infordrade underdåniga förklaring, deruti hufvudsakligen anföres, att icke hela bolaget, utan Ljusne sågverksegare, utgörande en del deraf, inköpt de $\frac{2}{3}$:delar af omförmälda fiske, hvilka förut tillhört egare till kronoskattehemman, och därför betalt ungefärligen 1,500 R:dr, som gjorde på $\frac{1}{3}$:del omkring 215 R:dr, samt att Ljusne sågverksegare vore villige att för regementsskrifvare-bostället Norrbyns $\frac{1}{3}$:del i meranämnda fiske betala sistberörda belopp, 215 R:dr, eller åtminstone icke öfver de 262 R:dr 50 öre, som enligt Arméförvaltningens och Kammarkollegii utlåtande utgjorde dess högsta verkliga värde.

Vid detta ärendes underdåniga föredragning den 10 December 1867 förordnade Kongl. Maj:t, med afseende å hvad härvid anfördt och upplyst blifvit, att den till regementsskrifvare-bostället vid Helsinge regemente Norrbyn hörande andel i det uti Ljusne elf belägna laxfiske, benämndt Hofdan, skulle genom Chefsembetets vid nämnda regemente försorg utbjudas till försäljning på offentlig auktion, med förbehåll att de anbud, som dervid komme att göras, borde, med afseende på köpets afslutande, under-

kastas vederbörlig pröfning och i sådant afseende hos Kongl. Maj:t i underdånighet anmälas; Och sedan, till åttlydnad häraf, den sålunda anbefallda auktionen blifvit hållen å regementsskrifvare-kontoret i Söderhamn den 17 Mars 1868, har Regementschefsbetbetet, genom General-befälhafvaren i 5:te militär-distriktet, till Kongl. Maj:t insändt det dervid förda protokoll, hvaraf inhemtas, att enda närvarande spekulanten, Förvaltaren af Ljusne sågverk J. E. Westerberg å sågverksegarnes vägnar, förklarar sig villig att för ifrågarande $\frac{1}{3}$:del i laxfisket Hofdan betala 215 Riksdaler Riksmünt.

Kongl. Maj:t, som till pröfning förehaft detta anbud, vill härmed föreslå Riksdagen att för sin del medgifva försäljning af ifrågavarande fiske till det enligt det inkomna auktions-protokollet erbjudna pris, med iakttagande att köpeskillingen kommer att förvaltas enligt föreskrifterna i f. d. Krigskollegii på nådigste befallning utfärdade cirkulär den 25 Februari 1862.

De till detta mål hörande handlingar komma att vederbörande Utskott tillhandahållas; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

C A R L.

R. Abelin

*Utdrag af Protokollet öfver Landtförsvars-Ärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott den
31 December 1868.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Justitie-Statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens, Herr Statsministern för Utrikes Ärendena, Grefve *Wachtmeister*,
Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Thulstrup,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg,
Adlercreutz.

Departements-chefen, Statsrådet *Abelin* uppläste till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande förut fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, nemligen:

4:o angående försäljning af den till regementsskrifvare-bostället vid Helsingeregemente Norrbyn hörande andel i laxfisket Hofdan i Ljusne elf.

Kongl. Maj:t täcktes, enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkan, i nåder gilla samtliga ofvanberörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda, samt förordna, att, i öfverensstämmelse dermed, Propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

M. J. Bandelin.